

vat de *rat* amb el sentit de 'pescada feta amb una llançada de xarxa'?

Fora de l'àrea mossàrab, però, la versemblança topogràfica, orienta cap a RATES o sing. RATE(M), i dissuadeix del nom del ratolí, en un nom de l'extrem NO. d'Andorra: *Rat*, Coma i Borda de ~: és paratge extens d'alta muntanya; oït «a *rát*» (1933, exc. 191, Ll. i, 14), al peu del Port de *Rat*, S. del Pic de *Cabanyó*, el més alt de la gran vall de *Tristaina*: és el pas més baix (però no el més curt), que duu des d'And. a la vall llenguadociana de *Soulsén* (dalt d'Auzat). És clar que el nom d'una gran i boscosa comarcada i d'un port, no pas estret, no pot venir de cap comparació (ni que fos molt rebuscada) amb un pas de ratolí. Però s'explica en forma anàloga als anteriors: probablement per un genitiu plural ll.: COLLIS RATUM 'coll dels troncs, de la boscúria'.

En fi: *Font del Rat*, a l'alta vall de Boí i les altres que detallo en *DECat* VII, 121a15 ss.

¹ És versemblant que aparegui disfressat de baix-llatí com *mures* 'rates, ratolins' en certs documents del S. xv, on el context sembla indicar un lloc o despoblat entre Benidorm, Calp i Xàbia: 1428: doc. reial (ratificat 1626): «terminum de *Calp* ac loca de *Benissa*, *Theulada* et *Altea*, juxta confines terminorum locorum de *Benidorm* et de *Xabia*, ac *Muris*» i un altre de reial, de 1453, cita «et termini *Muris*»; els publicà Llopis Bertomeu en la monogr. de *Calp*, pp. 260, 266; geogràficament impossible identificar amb *Muro* (com suggereix En Llopis, p. 60); tampoc amb *Murla*, que queda massa lluny de la costa.

Ràtils, V. *Ra-Ratjada*, *Cala* ~, i altres *Ratjat*, *-ada*, V. apè. a *Retges Ratolina*, apè. a *Rota Ratxull*, V. *Ra-(n) Raudela*, V. *Ra-*

RAURIC

Llogaret entre la Conca de Barberà i l'Alt Gaià, agre. a Llorac (GGC, N.C.E.C.). Oït *řaurik*, a Sta. Col. Q.; *řaurik*, a Belltall, Casac. 1929 (1956, xiv, 56).

MENC. ANT. 1151: Guillerms de *Rouric* intervé en la don. de Riudoms, per Robert de Tarragona (Font Rius, C. d. p., § 84); 1167: «kastellum de *Roderico*», en el testament de Pere de Queralt (altre doc. de 1167 cita junts *Rodirico* et *Codon*) (Cart. de Poblet, pp. 140, 142); 1196: Guill. de *Rourig* (bis), signa junt amb «Berg. clericus de *Aquilone* et de *Monte frigido*» (MiretS., *Templ.*, 270); 1260: termino Ste. Columbe et de *Reuric* et de *Colomers* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* i, 81); C. 1274 (id., id. ii, 470); 1359: *Raurich* (CoDoACA xii, 51); 1598: *Rourich* (CCandi, *St. Hilari*).

² N'hi hagué un doble homònim o parònim a l'Alt Emp.: a) Bosc de *Riuric*, segons Botet, prop de Llers: *Riurico* en un doc. de 1319 (BABL iv, 476). Si aquesta localització és exacta no coincideix prou amb (3) un «collado de *Rederiz*» que troba com afr. NO. (o N.) de Sant Pere de Roda el P. Villanueva en un doc. de

fi S. X (*Vi. Lit.* xv, § 14). Sembla coincidir amb un *Rederix* (o *Rederiz*, *-eit*) que l'índex de *Cat. Car.* II, 238.27, 242.19, situa al Coll i Església de St. Genís (*Genesisius*), del comtat de Peralada, damunt Llança.

⁵ De tota manera, l'*ETIM.* de (1) queda ben establerta, per les mencions antigues: el NP germ. RODERIK (Först., 9102), ben divulgat com el del darrer rei visigot, i tants magnats *Rodrigo* medievals, cast. i portuguesos (d'una forma dissimilada RODIK, la variant *Rui*, *Ruiz* i el cognom cat. *Rosic*, pron. *ruzik*). En el nom (1), en vocalitzar la -d- en *y*, es diferencià la *o* en *e* (1260), o en *a* (1359 i el modern); en el (2) hi ha *Rode-* (2b), *-RIK* canviat en *-riz* (2a). Les formes del (2b) surten sobretot del genitiu (COLLIS RODERICI > *-erizi*, *-riz*).

Restant NP el trobem també entre nosaltres en formes evolucionades anàlogament. A mj. S. XII: Elvira, muller d'Ermengol VI comte d'Urgell, era filla o germana d'un comte *Rouric* o *Roric* (Serra Vilaró, *Notes Hist. d'Olius*, BCEC 1908 i *BABL* v, 430). Un *Rourico*, monacho, firma en docs. de 1190 del *Cart.* de St. Cugat; en variants *Roirico* 1180, *Roverico* 1181, *Rudericus* 1181 (III, pp. 319, 279, 286, 287). Bernardus *Rourich*, Girona 1377 (CCandi, *St. Hilari*, p. 51). I és ben conegut i difós el cognom modern *Rauric*.

Rauter, V. *Raó* i *Ratera* (germ.)

RAVAL

(Veg. *DECat* VII, 134b38-136a21)

El barri de *Raval* constituïa, a Barcelona, una part cabdal de la ciutat antiga, tota la banda a l'Oest de la Rambla, que ja en el S. XVIII, inclosa dins les muralles, s'havia anat poblant fins a tornar-se la meitat de la ciutat.

Singles barris *el Raval*, a Santa Coloma de Gramenet, a Bescanó, a Taradell, a Vilanova de la Roca, al Bruc, a La Baells. *Raval d'Olost* i ~ de *Sant Felip*, a Oristà. ~ de *la Rovirola* i ~ de *Santa Eulàlia*, a Santa Maria d'Oló. ~ de *les Oliveres*, a Fonollosa. ~ de *la Indústria*, barri del municipi d'Olesa de Montserrat. ~ de *N'Aguilera*, a Òdena. ~ de *Coll d'Arboç*, ~ del *Sallarès* i ~ del *Parrot*, a Sant Salvador de Guardiola. ~ de *Caputxins*, ~ de *Falcó*, ~ de *la Llet*, ~ de *Jesús*, a Tortosa. ~ del *Crist*, a Roquetes. ~ del *Pas*, a Ulldecona.

El ~ de Xàtiva, un dels quatre antics barris de Xàtiva. *El ~ de València*, antiga moreria de la ciutat de València. *El ~ de Cocentaina*, antiga moreria de Cocentaina. *El de Gandia*, antiga moreria de Gandia. *El de Murla*, moreria de Murla. *El ~ de Sogorb*, antiga moreria de Sogorb. *El de Xelva*, antiga moreria de Xelva. *El d'Oliva*, moreria d'Oliva.

Sa ~ de Sant Felip o *Sa ~ Vella*, barri format fora murs del castell de Sant Felip, que cloïa el port de Maó. *Sa Raval*, a Eivissa, vènda del mun. de Portmany.

El Ravalet, singles barris de Mutxamel (xxxvi,